

“Taevaskoja sõnum” XIX alustab

Eelmise aasta loomekonkursi temaatika keskendus koolikiusamisele. Nagu noorte kirjatöödest selgus, kannatavad kiusu all eelkõige nõrgimad, kuid kiusust tulenev pahatahtlikkus mõjutab ebasoodsalt kõiki. Joonistus välja ka “kiusaja” portree, mida iseloomustavad: madal enesehinnang, liigne enesekindlus, negatiivsete emotsioonide domineerimine, armukadedus ja kadedus, kaasaelamisvõime puudumine.

Käesoleval aastal tahame minna selle teemaga edasi, kuid pöörates tähelepanu positiivsetele meeleseisunditele ja rõhutades vaba, rahuliku ning selge meele ja kaasaelamisvõime vajalikkust, kuna kurjuse juured peituvad lisaks rumalusele ka rahutus ja häiritud meeles.

Enese ja teiste eest hoolitsemist loetakse inimeksistentsi põhialuseks. Seepärast on **kaasaelamisvõime** üks tähtsamaid positiivseid meeleseisundeid. See ei tähenda üksnes lihtsalt teisele kaasatundmist, vaid tähelepanelikku ja mõistvat suhtumist, südamest tulevat hoolitsust, soovi teise kannatusi vähendada. Ja seda kõike mitte ainult iseenda ja teise inimese suhtes, vaid ka looma, taime - kõige elava puhul. Lihtsad positiivsed meeleseisundid nagu: austus, eneseväarikus, sündsustunne, heasoovlikkus, tõese ja hea ning õige nägemine, heldus, sõprus kui ka armastus on varjatud ja ebasoosingus, kui nõrkuse väljendused.

Teisi armastada on võimalik vaid iseennast armastades. See ei ole egoistlik enesearmastus kuna tähendab ka eneseaustust, eneseväarikust. Nende puudumisel aga ei ole inimene võimeline ka teisi austama ja armastama.

Kaastunde ja armastuse väärtust ning tähtsust on väga raske paljalt sõnadega õpetada. Õpitakse seda, mida läbi elatakse. Kriitika tähendab solvumist ja õpitakse hukka mõistma, osaks langenud vaenulikkus õpetab kaklema. Sageli unustame, et julgustamine õpetab enesekindlust, tunnustus ja sõprus aga õpetab armastust leidma ja armastama. Seetõttu on väga tähtis laste pidev kokkupuude tunnustuse ja heakskiidu, õigluse, turvalisuse, sallivuse ja tõelise armastuse ning kaastundega, seda nii kodus vanemate juures kui ka õpetajate juures koolis. Nii aitame ka “kiusajal”- lapsel negatiivsete emotsioonidega oskuslikumalt hakkama saada.

Koolikiusamisega võideldes oleme keskendunud rohkem negatiivsetele emotsioonidele ja unustame piisavalt tähelepanu pöörata positiivsusele noores eas. Agressiivse käitumise ja kiusamise vastu aitab järjepidev töö **mõlema emotsiooniga üheaegselt**, arendades **positiivseid** emotsioone ja vähendades **negatiivsete** emotsioonide mõjuvälja. Eesmärgiks on – muutuda ja kasvada hea südamega inimesteks, kel südames on esikohal ausus, õiglus ja armastus, vahetades viha kaastunde ja hoolimise vastu. Siis on võimalik teaduspõhise üldhariduse läbi tuua meie ühiskonda tagasi ka eetilised väärtused.

Tänavuse loomevõistluse teemad :

1. Mu ema ja isa hoiavad ning hellitavad mind.
2. Aitasin väikest õde(venda).
3. Meie klassijuhataja – südamlilik ja hooliv.
4. Õpetaja – aus ja õiglane.

5. Koolipäeva meeldiv elamus.
6. Sõber astus minu kaitseks välja.
7. Külla kodutule kassile!
8. Leidsin linnupesa.
9. Jagatud rõõm.
10. Minu esimene armastus.

Kirjutada võib ka vabalt valitud teemal oma armsatest inimestest (nimed soovitavalt muudetud).

Kirjatöodes ootame erilise huviga erinevate olukordade julget analüüsi, tundeid ja mõtteid ning arutlusi lähtudes enda kui ka teiste seisukohast. Kesksel kohal on küsimus, kuidas me oskame väljendada headust, sõprust ja armastust ning kuidas me mõistame ja tunnetame neid väärtusi nii endas kui teistes, kuidas me ise end tunneme head tehes ja mida me tunneme, kui meile tehakse head?

Oodatud on esseed, jutud ja joonistused hiljemalt **1. maiks 2015.a.** aadressil: "Taevaskoja sõnum". 50108 Tartu, Filosoofi 23 – 4 või teksti- ja pildifailidena allpool toodud meili-aadressidel. Tööle lisada autori nimi, kool, klass, kodune aadress ja telefoni number.

Võistluse tulemused tehakse teatavaks juunikuul Facebookis **MTÜ Jaan Praggi Koda** leheküljel ja **maakonnalehes**, kust võitja pärit. Rahalised auhinnad saadetakse kätte posti teel.

Häid mõtteid !

Jaan Praggi Koda
praggi@hot.ee
oiepraggi@gmail.com
tel. 58228361